

LIFE+ i Lille Vildmose

Hvad er LIFE+ Nature?

LIFE+ Nature er EU's tilskudsordning til konkrete projekter, der er rettet mod naturbeskyttelse og naturgenopretning i Natura 2000-områder.

LIFE+ Nature is a financial instrument that supports projects aiming at the protection and restoration of Natura 2000 areas.

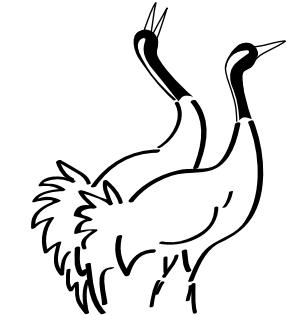
Hvad er Natura 2000?

Natura 2000 er et netværk af særligt værdifulde naturområder i EU, der er beskyttet for at bevare mangfoldigheden af planter, dyr og naturtyper i Europa.

Natura 2000 is an ecological network of protected areas within the European Union. The objective of the network is to maintain the diversity of plants, animals and habitats in Europe.

LIFE+ i Lille Vildmose

Med støtte fra EU LIFE+ gennemfører Aage V. Jensen Naturfond, Aalborg Kommune og Naturstyrelsen i fællesskab et stort naturgenopretningsprojekt i Lille Vildmose. Projektet startede i 2011 og fortsætter til og med 2016. Partnere i projektet er endvidere Dansk Ornitoligisk Forening i Nordjylland, Lille Vildmose Naturfond og Vildmoseforeningen.

Når LIFE+ projektet er afsluttet i 2016 er målet, at:

Objectives expected to be met before the end of the project include:

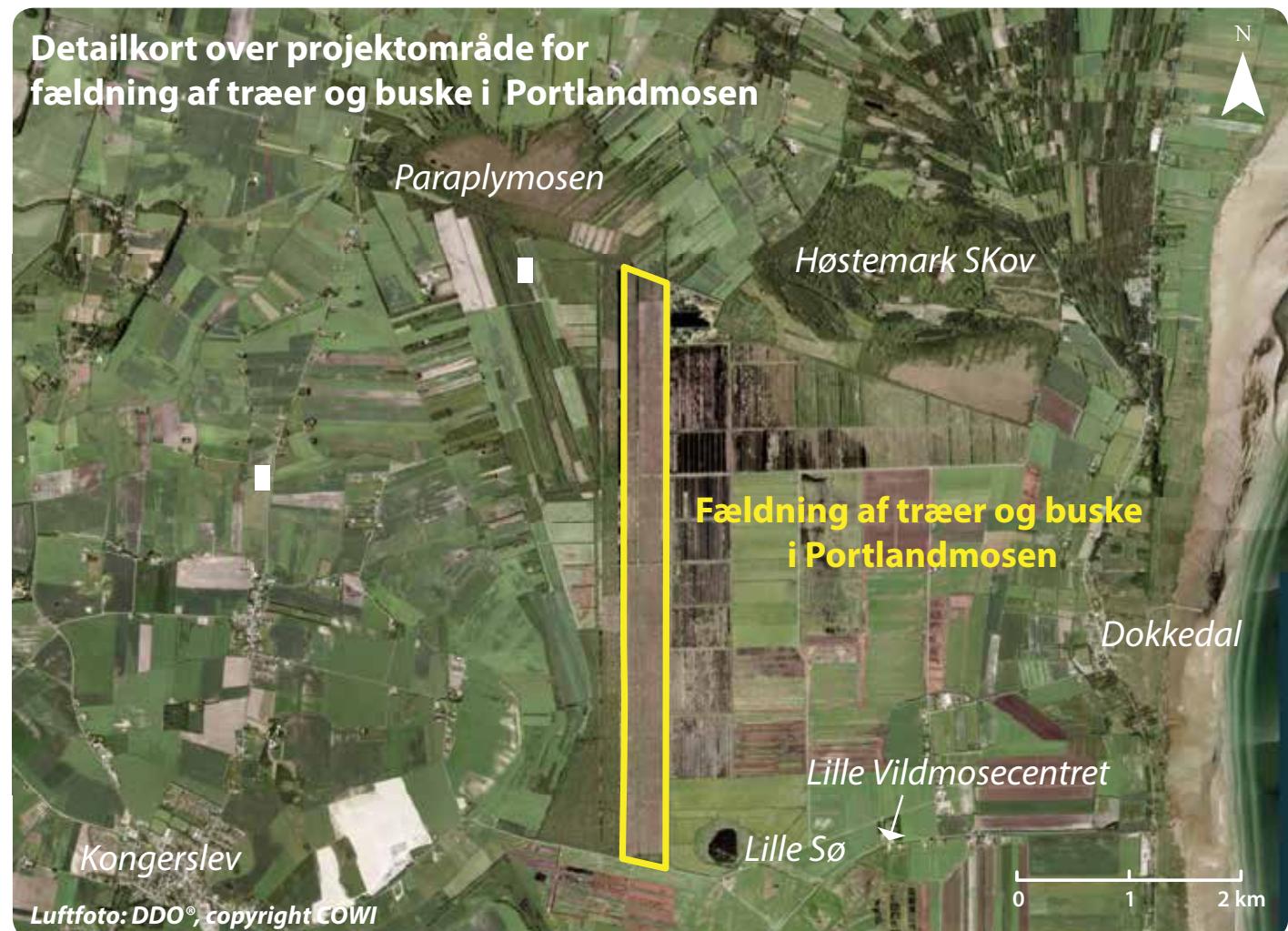
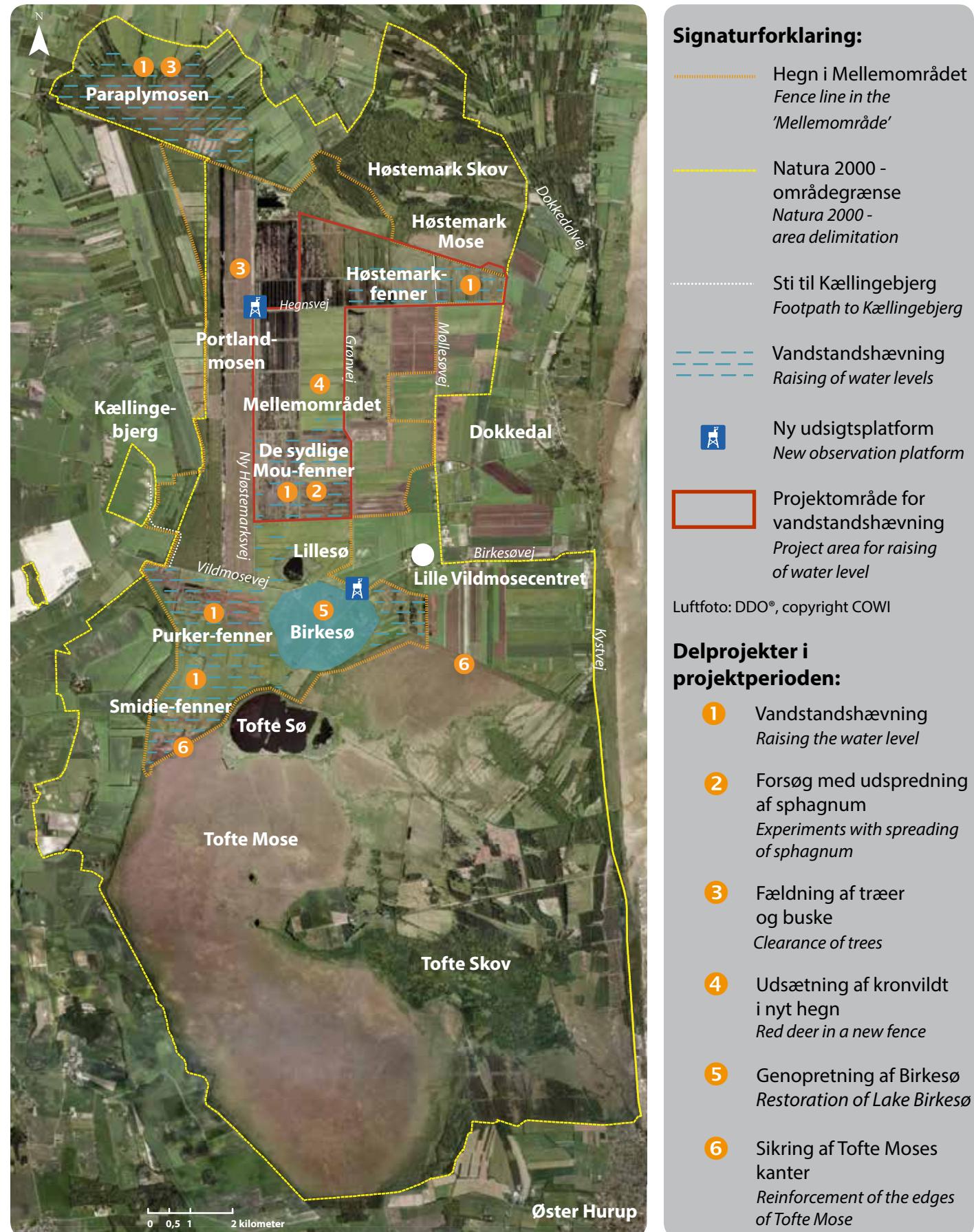
- Birkesø er genskabt som en lavvandet sø på 130 ha
Lake Birkesø has been restored as a shallow lake
- vandstanden er hævet på ca. 770 ha
The water level has been raised on more than 770 ha
- Mellemområdet er indhegnet og kronvildt utsat
The central part of the area will house a fenced population of red deer
- 200 ha er ryddet for træer og buske - 200 ha of tree growth has been cut down
- rovdyrene mårhund, mink og ræv er en mindre trussel mod de ynglende fugle
Breeding birds will benefit from reduced numbers of raccoon dog, american mink and red fox
- der er opsat 2 udsigtsplatforme og etableret en natursti
2 observation platforms and a new footpath has been established
- der er gennemført forsøg med udspredning og genvækst af sphagnum
Experiments with spreading and regrowth of sphagnum have been implemented

Vil du vide mere om Lille Vildmose, er du velkommen til at besøge Lille Vildmosecentret, Birkesøvej 16, 9280 Storvorde, tlf. 9931 7550.

Du kan også scanne QR-koden og hente relevante links, der fortæller mere om projektet.

LIFE+ i Lille Vildmose

Naturgenopretning i Lille Vildmose

Fældning af træer og buske i Portlandmosen

Portlandmosen blev afvandet for årtier siden, for at man kunne grave tørv. Indvindingen fik dog kun et begrænset omfang. Derfor er der stadigvæk gode muligheder for at genskabe en aktiv og levende højmoseflade.

I de mange år, hvor Portlandmosen har været drænet, er store partier af mosen groet til med birketræer, som øger fordampningen og skygger for den naturlige højmosevegetation.

Inden starten på LIFE+ i Lille Vildmose blev der lavet tiltag, som har standset afvandingen af mosen. Der er lukket op imod 100 drængrøfter med skotvægge, og vandet er stemmet op i de store gravebaner med spuns-vægge. Langs Portlandmosens grænse mod nord er der pløjet en vandsstandsende membran ned i jorden. Høj vandstand er nemlig en af de vigtigste forudsætninger for, at man kan genskabe aktiv højmose.

Manuel rydning af birketræer/
manual clearing of birch trees

Delprojekter i projektperioden:

- Vandstandshævning
Raising the water level
- Forsøg med udspredning af sphagnum
Experiments with spreading of sphagnum
- Fældning af træer og buske
Clearance of trees
- Udsætning af kronvildt i nyt hegning
Red deer in a new fence
- Genopretning af Birkesø
Restoration of Lake Birkesø
- Sikring af Tofte Moses kanter
Reinforcement of the edges of Tofte Mose

Kombinationen af hævet vandstand og fire gange rydning forventes at begrænse birketræernes chancer for at overleve, og samtidig vil mulighederne for frøspredning blive væsentligt mindre. Det overordnede mål for projektet er at genskabe en aktiv højmoseflade, hvor birketræernes opvækstmuligheder begrænses mest muligt.

Opvækst af birketræer i Portlandmosen/
overgrowing of birch trees in Portlandmosen

Samme areal efter rydning/same area after clearing

Portlandmosen var drænet decaderne siden i orden for folk at grave tørv. Den mangelnde landstørrelse gjorde det svært at genskabe en aktiv højmoseflade. I de mange år, hvor Portlandmosen har været drænet, er store partier af mosen groet til med birketræer, som øger fordampningen og skygger for den naturlige højmosevegetation.

Before the LIFE+ project began, initiatives were taken to stop the draining of the bog. Approximately 100 drainage ditches have been closed and the water has been raised in the large trenches with sheet pile walls. At the northern end of Portlandmosen, a rubber membrane has been placed in the ground. A high water level is one of the most important prerequisites for restoring an active raised bog.

The project in Portlandmosen aims to remove the birch trees that have become established in the dried-out raised bog. An area of 170 hectares will be cleared of birch trees by hand, twice in 2013 and twice in 2014, by using chainsaws to cut down the trees as far below the surface of the ground as possible, preventing them from shooting again and forming an even thicker scrub.

Together with a maximum water level, it is expected that this measure will limit the survival chances of the birch trees while considerably reducing the spread of seeds. The overall aim of the project is to restore an active raised bog and limit the growth potential of birch trees as much as possible.